

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Múzeum-tér 6.

Csáktornya, 1943. március 5.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Európa védelme

Legutóbbi lapunkban Európa sorsát fejtegettük a bolsevizmus győzelme esetén, most pedig a védelemlről óhajtánánk néhány szót szólni.

Európa ma egyetlen nagy vár. Nyugaton Narviktól a spanyol határig, északon Németország egész szélességében, délen a spanyol határtól a török határig és keleten Finnországtól a Kaukázusig mindenütt a német és a szövetséges csapatok állanak őrt. Ezenkívül védi Európát még az északafrikai német-olasz sereg.

Ez, az Európát körülvevő védelmi gyűrű oly erős, hogy nincs a világnak az a hadserege, amely ezt a gyűrűt áttörhetné, ha a belső front helytál.

Nekünk európai népeknek ebben a második világháborúban két eszme ellen kell küzdenünk s nem tudjuk a kettő közül melyik a veszedelmesebb.

Az angolszász kapitalista erők világuralomra törekvésének, elfojtani igyekeznek minden dolgozó népet, igájukba akarják hajtani minden gyárat, minden munkást, hogy nekik dolgozzék az egész világ s ők klubjaikban, lábaikat az asztalra vetve, gondolkodhasanak azon, milyen jó, hogy az Isten őket angoloknak, vagy amerikaiaknak teremtette.

Ezek a népek az aranyborjú diadalért harcolnak, illetve dobják harcba azokat a népeket amelyeknek elvakult, vagy pénzéhes, lelkiismeretlen vezetőik a romlásba döntenek.

Elveik, jelszavuk, amivel népeiket orruknál fogva vezetik, a legnagyobb hazugság. Demos annyit jelent: nép. Demokrácia: népuralalom. Soha még nagyobb hazugsággal nem vezettek népet, mint demokrata ellenségeink, mert ha Angliában, vagy Amerikában igazán a nép uralkodna, soha ez a háború ki nem ütött volna. Ha lekaparjuk az angolszász vezetőkről a demokrata festéket, mindjárt kibújik a plutokrata ördög fekete kepe. A pénz, pénz és ismét a pénz uralma. Az angoloknak nem elég, hogy igájukba hajtották az emberiség negyedrésztét és birtokukban tartják a földgömb egyötödét, ők azt akarják, hogy nekik adózzék az egész világ. Ők lenéznek mindenkit, aki nem angol, szolgaságba akarják hajtani az összes népeket és korlátlanul akarnak uralkodni az egész világ felett.

Az amerikai demokrácia még ennél is rosszabb. Az nemcsak ellenségeit akarja letiporni és kiszipolyozni, hanem még szövetségeseit is zsarolja. Amint láttuk, hogy Amerika egy tal lenscért, milyen szépen foglalja el sorba az angol birtokokat azzal a kifogással, hogy neki tá-

maszpontra van szüksége, de azzal a belső gondolattal, hogy onnan soha többé ki nem mozdul.

Nyugati ellenségünkkel szemben a kapitalizmus, a pénz uralma ellen harcolunk. A kapitalizmus ellen, amely azt akarja, hogy csak kiválasztott angolok és amerikaiak élvezzék a világ összes javait, a világ többi része pedig nekik szolgáljon.

S jellemző, hogy az angolszászok, hogy céljaikat elérjék, szövetkeztek a szovjetországi bolsevizmussal, amelynek célkitűzései homlokegyenest ellenkeznek az ő elveikkel s szövetkeztek annak dacára, hogy nagyon jól tudják, hogy a bolsevizmus győzelme esetén, Sztalinék nem fognak teketóriázni, hanem köpnyeg fordítanak és rácsapnak az angolszász kapitalizmusra annyival is inkább, mert már most készítik a talajt ehhez és vígan bolsevizálják az angol és amerikai munkásságot, az angolok pedig mit tehetnek egyebet, imádkoznak a bolsevizmusért és ünnepelik jövődi ellenségeiket.

Keleti ellenségünk, a vörös rém nyilatán kimondta, hogy meg akarja semmisíteni az európai kultúrát és a kétezeréves kereszténységet s helyette be akarja vezetni a szovjetrendszert. Megakarja semmisíteni a családi életet, a magánvagyonot, az egyéni tehetség érvényesülését és vissza akarja vezetni az emberiséget oda, ahol talán még százezer év előtt sem volt.

A két nagy ellenség közül a keleti a veszedelmesebb. A szovjethadsereg millióit dobják a frontra, teljesen mind egy, hogy naponta hány ezer, vagy tízezer pusztul el, nekik egy céljuk van: legázolni Európát és bevezetni a világboldogító bolsevizmust. A szovjetgyárak húsz éven át ontották a fegyvereket és hadianyagot, az angolszászok segítenek, az ember pedig nem számít.

Amikor Hitler, a német nép Führerje és kancellárja 1941. június 22-én a német hadsereket keleten támadásra indította, valamennyien tudtuk, hogy megkezdődött a legnagyobb világháború Európá léteért, vagy nemléteért. Tudtuk azt, ha tovább várunk a védőháborúval, a veszedelmek csak növekednek. A támadás pont az utolsó negyedórában indult meg, mert hiszen az orosz határon már elhelyezkedtek a hadosztályok százai és csak parancsra vártak, hogy megkezdjék a bevonulást Európa szívébe s nem rajtuk mult, hogy ez nem sikerült.

A kassai áldozatok Magyarországot

is támadásra ébresztették, hogy itt a kelő pillanat, amikor örökre elűzhetjük határainkról a fenyegető vörös rémet s derék honvédeink megmutatták, hogy amikor a haza, a család, az ősi föld védelméről van szó, valamennyien oroszlanok.

A kereszténységet védő Isten megadta nekünk azt a kegyelmet, hogy hazánkat, távol határainktól, a ellenség földjén védhetjük.

Az ellenség nagyon erős, ezért a védelemnek is nagyon erősnek kell lennie. Csak a német nép és szövetségesei rendelkeznek oly erővel, amely meg fogja törni a keletről ránk zúduló veszélyt és megfogja menteni Európát a bolsevista menyországtól.

Minden embernek teljes tudatában kell lennie annak, hogy a haza a legnagyobb erőkifejtést követeli. Göbbels, német birodalmi miniszter mondotta legutóbbi beszédében: „Veszélyben a Nyugat.” Nekünk nyugati népeknek pedig az a legfőbb és legszentebb kötelességünk, hogy összefogjunk, mint egy ember s küzdjünk mindaddig, míg ellenségünk porba hull.

Németországban átállították az egész gazdasági életet a háború szolgálatába. Bezárták a luxusüzemeket, kávéházakat, felesleges üzleteket s az így felszabadult erőket a háború szolgálatába állították. Bátran azt mondhatjuk, hogy Németországban minden épkézláb ember férfi, nő a győzelemért és csak a győzelemért dolgozik.

Nálunk erre még nem került sor, de ha kell, mindnyáian ott leszünk. Lemondanunk minden jólétről, minden kényelemtől. Minden ember elfoglalja azt a helyet, ahol legtöbbet használhat hazájának. Tudják meg a fronton küzdő vitézeink, hogy nem hiába áldozták életüket és vérüket, mert mi, itthonmaradtok, minden áldozatot meghozunk értük és minden imánk értük száll az Eggek Urához.

Elesett vitézeink is, ha letekintenek az égből, lássák, hogy özvegyeik, árváik nem éheznek és nem nélkülöznek.

A magyar nép ezer éven át sulyos véráldozatokkal védelmezte hazája földjét és meg is tartotta, mi pedig utódai a nagy hősöknek, apáink példáját követve, elmegyünk a végsőkig, de hazánkat nem adjuk.

A győzelmes harcok befejezése meg fogja hozni, az annyira áhitott, áldott békét, amikor Európa békés fejlődése évszázadokra biztosítva lesz s minden nemzet boldogan fog élni határai közt, ellenségeink pedig csak a történelem lapjain fognak szerepelni.

Ugy legyen!

Sp

A Triesti Általános Biztosító Társulat

Assicurazioni Generali
csáktornyai főügynökségét
átvette

a Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztár Rt.

Csáktornyan, Szent László tér 5.

Foglalkozunk a biztosítás minden ágazatával. Kérjük igentisztelt ügyfeleinket, hogy biztosítási ügyeikben bizalommal forduljanak hozzánk.

A Triesti Általános Biztosító Társulat
csáktornyai főügynöksége
A Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztár Rt.-nél.

Rövidesen megtörténik a Zrinyiek temetkezési helyének restaurálása

A Vitézi Rend Zrinyi-csoportjának értekezlete

A Vitézi Rend budapesti székházában a Zrinyi-csoport központi vezetősége értekezletet tartott, amelyet vitéz Hegyessy törzskapitány, felsőházi tag nyitott meg. Utána vitéz Rozsas alezredek számolt be az 1942. évi működéséről és választotta az 1943. évi munkatervet. Előadta, hogy Szentilónán a Zrinyiek temetkezési helyének méltó restaurálása most már rövid idő kérdése, mert meg van hozzá az anyagi lehetőség. Ugyanez áll a Csáktornyan felállítandó Zrinyi-szoborra.

Napirendre került Muraköz és a Zrinyiek történelmét felölő mű kiadásának ügye is, amelyhez vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy, Alsó-muraköz országgyűlési képviselője hozzászólásban

kérte, hogy ez már mihamarabb kiadassék és javasolta, hogy ezt muraközi nyelvre is fordítsák le és minél népesebb nyelven ismeresse ezen mű a Zrinyiek történelmét, hogy a muraközi nép széles rétegei, de az anyaország lakossága is minél nagyobb számban olvashassa.

Többek hozzászólása után magas színvonalú zene, ének és szavalatszámok következtek. Az énekkart Herbolvy László muraközi születésű tanító, vitézi munkatárs és karnagy vezényelte. A Rendház nagy díszterme megtelt szépszámban munkatárssal, vitézzel és nagyszámú előkelő közönséggel.

Letartóztatták a felsőmihályfalvai községi kézbesítőt,

aki elsikkasztotta a reá bízott pénzküldeményeket

Még múlt év őszén történt, hogy a Németországban dolgozó muraközi munkások közül Horváth Lajos több ízben pénzt küldött haza feleségének a felsőmihályfalvai körjegyzőségbe. Decemberben hazaérkezett és ekkor derült ki, hogy a pénzküldemények közül egy 121 pengős küldeményt nem kapott meg az asszony. Az ember keresni kezdte a pénzt s csakhamar kiderült, hogy a pénzküldemény megérkezett a miksavári postára és ott szabályszerűen ki is fizették.

Ugyanez a felsőmihályfalvai körjegyzőségen észrevették, hogy bizonyos adópénzek, amelyeknek csekkkel kellett volna beérkezniük — hiányoznak.

Felfelejtésre a miksavári csendőrség azonnal megkezdte a nyomozást és megérkezett Szombathelyről a csendőralosztály nyomozója is. Tekintettel, hogy mind a postán, mind a jegyzőségen reneben voltak a dolgok,

a szálat Kovacsics Ferenc kézbesítőhöz vették.

Kovacsics volt ugyanis az, aki a felsőmihályfalvai jegyzőség és az oda tartozó hat község, ill. lakott hely postáit naponta elvitte a miksavári postáról. A helyekben lakó népek, hogy ne keljen nekik 8–10 kilométert legyalogni a postára, igen sokan Kovacsics Ferencet bízták meg, hogy pénzüket feladja, vagy a részükre érkező postai küldeményeket átvegye. Mindez szabályszerűen történt, mert a megbízottnak előzőleg alá kellett írnia a csekket, vagy az átvevő elismerésvényt.

Kovacsics sokszor visszaélt az emberrel, bizalmával. A reá bízott pénzeket nem adta fel, az érkezett pénzt pedig magának tartotta meg, mutat a csekkre egészen rahamisított a címzett nevét. Több tételben közel 900 pengő adót és egy németországi csekk-küldeményt sikkasztott el. Tekintettel, hogy a csekkben a neve szerepelt, azonnal beismert mindent.

A csendőrség Kovacsics Ferencet őrizetbe vette és behánsította a nagykanizsai ügyészségre. A vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

a Baross Szövetség nagygyűlése budapesten

Február 26-án, szerden tartotta Budapestén a Baross Szövetség közgyűlését, amelyen megjelentek Kállay Miklós miniszterelnök, dr. Varga József kereskedelmi, dr. Radosay László igazságügyi és dr. Szász Lajos fözlétálatásiügyi miniszterek is.

Ilovszky János országos elnök megnyitói beszéde után Kállay Miklós miniszterelnök szólalt fel hosszabban. Azért jöttem, ugymond a magyar Baross Szövetség közgyűlésére, hogy a magyar kereskedés, a keresztény magyar kereskedelem mellett foglaljak állást.

Beszéde további részében utalt arra, hogy a kereskedésben is az egyéni munka szükséges, hogy magyar és keresztény legyen a kereskedelem. Gyenge lenne az a kereskedelem, amelynek minden lépésénél a hóna alá kell vlnni. Beszél

a kereskedelmi tisztességről. A kereskedő munkája nem lehet ingyenes, a tisztas polgári hasznót meg kell adni minden kereskedőnek, de a hírfelen megagzdlagolás nincs megengedve.

A letargyalt javaslatok közül nagy fontossággal bír Muraközre nézve, hogy kérték fogjak a Budapest—Csáktornya közötti második sínpar kiépítését. Ha ez megvalósul óriási mértékben enacni és meggyorsítani fogja Muraköznek az anyaországgal és a külfölddel való forgalmat.

Ugyancsak lérik az iparoság nyugdíjintézetének és a tanonctthonok sürgős felállítását. A szakkivartási engedélyek a hadirokkantak számára való juttatását, nyomdai par állítását, a gépségély rendszeresítését, valamint a kereséi adó létminimumának megállapítását.

Ez az igaz!

Osibi
malomkőves
szabályozható
terménydaráló

Mindenféle terményt
finomán daráln, darál-
rál! Ip. Min. enged.
Szab. hej. 0067/947
Párgalombán, Hozzá-
vételre: W. Z. M. N. M. N.
vasnagykerekes-
gép Budapest, VI., Szabó-
ut. 26. sz. Népviseletet
keresünk.

Igyen prospektus!

A veszteségi adatok közlése a hozzátartozókkal

A harcúterén küzdő honvédeink hozzátartozói a folyó évi január—februári eseményekből kilyolyog mind többen fordulnak tudakozósaikkal úgy irásban, mint személyesen nemcsak a Vöröskereszt tudósítói irodájához, hanem a honvédelmi minisztérium különböző osztályaihoz is. Ezzel kapcsolatban illetékes körök felhívják a hozzátartozók figyelmét, hogy a jelenlegi mozgó hadműveletek miatt a veszteségek megállapítása és azoknak jelentése már csak a tábortól posta nagymértékben korlátozott működése miatt is nehézségbe ütközik. Amikor a veszteségi adatok beérkeznek, azokról a Vöröskereszt tudósítói irodája az érintett hozzátartozókat irásban azonnal értesíteni fogja, ezért a folyó évi január és február havi veszteségekkel kapcsolatban úgy a személyes, mint pedig az irásbeli tudakozás melleszét kéri, mert ezzel csak az érintett szervek munkáját zavarják és késleltetik.

A lőfegyverek tartásának korlátozása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki a lőfegyverek, loszerek, robbanóanyagok és robbantószer tartásának korlátozásáról. A rendelet kimondja, hogy az eddigi fegyvertartási és viselési engedélyek 1943. május 31-én érvényüket veszítik. A tulajdonosok az illetékes rendőrhatságtól új fegyvertartási engedélyt kérhetnek. Akinek június 1-én nincs érvényes fegyvertartási engedélye, köteles a birtokában levő lőfegyvert legkésőbb június 15-ig elismervény ellenében a rendőrhatságnak beszállgatni. Ezeket a fegyvereket a rendőrhatság nyilvántartásba veszi és megőrzi. A rendőrhatság megengedheti, hogy az ilyen fegyvert annak tulajdonosa eladhassa.

Kimondja továbbá a rendelet, hogy a loszer, robbanóanyag, vagy robbantószer vásárlásra már kiadott engedélykés szintén érvényüket veszítik 1943. május 31-én. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a loszer árusítással foglalkozó személyek részére kiadott engedélyekre.

A kormányrendelettel kapcsolatban a belügyminiszter rendeletet adott ki, amely ugy intézkedik, hogy az új fegyvertartási engedély iránt a kérelmet az elsőloku rendőrhatságnál, 1943. március 31-ig kell irásban benyújtani. Ezeket a kérelmeket a rendőrhatság május 31-ig elbírálja.

Köszönetnyilvánítás

Mindenkinek, akik drága édes apunk.

Stingl István úr

tenetésén, február 18-án részt vettek, varagot küldtek, vagy szentmisét szolgáltattak s így mélyszéges fájdalomkban egyetűző szívvel osztottak, hálás köszönetet mondunk.

özv. Stingl Istvánné
lelesége
Ilonka és Janka
gyermekei

Cukrászda megnyitás

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

Csakortornán a „Mignon” féle cukrászdát átvetem

és azt a mai kornak megfelelően, a legmodernebb berendezéssel és a legjobb, válogatott süteményekkel és egyéb cukrászdai különlegességekkel **vasárnap, március 7-én megnyitom.** A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri Hazafias tisztelettel:

PROFELD VILMOS cukrászmester

Az új postadijszabás

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium a posta, táviró- és távbeszélő díjszabás egyes tételeit 1943. évi március hó 1-től kezdődően telemelte. A megváltozott díjszabás szerint a belöldi levélnél a 20 gr.-tól 40 gr.-ig terjedő súlyfokozat és az erre megállapított díj megszűnik. Eszerint a belöldi levél díja 20 gr.-ig 20 fillér (változatlan) 250 gr.-ig 36 fillér. A nyomtatvány bérmentesítési díja belsőre 20 gr.-ig 4 fillér, 50 gr.-ig 6 fillér, az árjegyzék 100 gr.-ig 4 fillér, 350 gr.-ig 8 fillér, az árúmintáé 50 gr.-ig 8 fillér, 100 gr.-ig 12 fillér. Megszűnik az eddigi érvényben volt gyümölcsöt tartalmazó belöldi csomagokra engedélyezett 50 százalékos u.n. „filléres” csomagdíjkezdvevény. A belöldi csomagok szállítási díja is megváltozott, ugyancsak a csomagok házhozkézbetési díja is. A táviró forgalomban a közönséges távirat szódija az eddigi 12 fillér helyett 16 fillér lesz. A távbeszélő forgalom díja a távolságnak (díjöv) megfelelően emelkedik. A távbeszélő belépési díja az eddigi 16 pengő helyett 40 pengő lesz. A megváltozott díjtelekre vonatkozóan a helybeli postahivatal a szolgáltatási idő alatt készségesen ad felvilágosítást távbeszélő útján is.

A mezőgazdasági munkások munkaideje

Legutóbb közöltük a napszamos és munkásberekre vonatkozó rendeletet s nehogy félreértések merüljenek fel, közlésünket kiegészítjük azval, hogy a megállapított munkabérek a mezőgazdasági munkások egész napi, tehát nem nyolcórás munkája után járnak, vagyis a mezőgazdasági munkás köteles, a szokások pihenő idők betartása mellett egész nap, vagyis napkelte-től napnyugtáig dolgozni, amint ez másképp nem is lehet különösen a mai háborús világban, amikor minden szem gabona betakarítás fontos nemzetgazdasági és háborús érdek.

Felhívás Muraköz társadalmához!

A napokban újabb segélyakció indul meg sebesült honvédeink támogatására.

Erre való tekintettel a csakortornai Bajtársi Szolgálat ezúton kéri Muraköz, alkotókészségéről országosra ismert társadalmát, hogy ismét mutassa meg jószívűségét és testvéri szeretetét azok

Eladó

gőzkazánok

1936. évben készült új 6 H. P. eredeti H o t h e r r maganjáró 1913. évi M. A. V. maganjáró, továbbá 4-es, 6-os fiatal huzatókál. 900-1000 m m-es golyós és gőrys cséplők. Máv. 17 1/2-es motor új állapotban

SZILVÁSI GYULA
Zalaegerszeg, Arany János u. 22

íránt, akik a közelmúltban értünk állták a keleti háború minden poklát, ma pedig sebesülésük miatt, fizikai tehetetlenségükben joggal elvárják a belső front magyaros segélynyújtását.

Önkéntes gyűjtésünkhöz hozzá lehet járulni könyvekkel, folyóiratokkal, újságokkal, mindenféle nem romlandó élelmiszerekkel, végül botokkal, amelyek lábadozó honvédeinknek a járást lehetővé teszik.

Az adományokat a csakortornai Bajtársi Szolgálatnak, a levele otthonban lehet átadni, vagy oda küldeni, ahonnan továbbítani fogják Zalaegerszegrre az ottani honvédkórházba.

Az adakozók szeretetét előre is hálásan köszönjük az értünk megsebesült zalai honvédek.

HIREINK.

— **Muraszerdahely honvédekért.** A Főméltóságú Asszony segélyakciójára a derék muraszerdahelyiek 807 pengőt gyűjtöttek s ezzel megmutatták, hogy együtt éreznek a harcban küzdő hős honvédekkel és családjaikkal.

Az Alsólendvai Evangélikus Nőegylet Csakortornai Csoportja vasárnap, február 28-án délután 5 órakor a Metropol Szállóban teadélután rendezett a Főméltóságú Asszony akciója javára s a tiszta jövedelemből 150 pengőt fizettek be. Gaál Dezső állomási vendéglős és neje utólag 30 pengőt adományoztak az egyletnek honvédtámogatási célokra.

— **Társadalombiztosítási jogszabályok és útmutató.** A legutóbbi törvény módosításokat, rendeleteket is tartalmazza a közeli hetekben VI. átdolgozott és bővített kiadásban jelenik meg. Egyedülálló rendszerével pillanatok alatt tájékoztat az ipari és magánalkalmazottak (OTI, MAB) betegségi, baleseti, öregségi, rokkantsági stb. biztosításával kapcsolatos kérdésekben, felsőbbi joggyakorlattal. Külön súlyt helyez a munkaadókat a biztosítással, bejelentéssel, járulékkiszárral kapcsolatban érdeklő minden gyakorlati és vitás kérdésekre. Vállalatoknak, üzemeknek nélkülözhetetlen, a munkavállalókat tájékoztatja jogukról. (Kb. 480 oldal.) Szerzője: dr. Mathé István OTI titkár. Előjegyzésben megrendelhető fizetve 12 P-ért, kötve 15 P-ért (15, 18 P helyett), a szerzőnél (Budapest VII. Neefeletis-u. 50.)

— **A német tábori posta rekordteljesítménye.** A német tábori postának a keleti területen végzett óriási teljesítményéről a kívülálló nehezen tud képet alkotni. Ezt bizonyítja, hogy naponta több mint 8,5 millió tábori postaküldeményt továbbítanak a front és a bázis között. A keleti hadjárat első felévében 12.000 tehervonat továbbította a postaküldeményeket a frontra, mely kerekén 1,25 milliárd küldeményt tartalmazott. A frontról küldött levelek hasonlóképpen 5000 vagonot töltöttek meg. E számok világosan bizonyítják a német tábori posta hatalmas teljesítményét. (NMG)

— **Háborús vakok telefonszolgálatra való átképzése Németországban.** A stuttgarti vakok intézetében, amely a háboruban szemérvilágát veszítették számára külön átképzőhelyet létesített, a napokban sikeres telefonvizsgát tettek a háborús vakok. Az egy éves kiképzés eredménye igen kiváló volt és a hazajükert oly nagy áldozatot hozók számára új hivatást teremtett. A felelősségteljes munkát igénylő telefonszolgálati vizsgát valamennyi résztvevő sikeresen tette le és így rövidesen elfoglalhatja hivatását.

— **A hamu is felhasználható trágyázás céljaira.** Német kutatások eredményeként megállapították, hogy a hamu rendkívül alkalmas trágyázás céljaira. Ugyanis nagymennyiségű növényi tápanyagot, így foszforsavat, kálit és meszet tartalmaz. Trágyázás céljára kiválóan használható pl. a mezőgazdaságban alkalmazott fagázgenerátorok hamuja, amelyet a gazdák saját gazdaságukban értékesíthetnek. Egyéb fagázgenerátor hajtású járművek hamuját szintén összegyűjtik és trágyázás céljaira fordítják. A jövőben ilyen fahamu gyűjtőhelyek létesítését tervezik, hogy azután innen a hamut a mezőgazdaság rendelkezésére bocsáthassák.

ORION

IZZÓLÁMPA

VILLAMOS KÁVÉFŐZŐ

VILLAMOS HÓPÁRNA

VILLAMOS FŐZŐLAP

VILLAMOS VASALÓ

HÓPALACK HÓTÁR HÓKANCsó

KERÉKPÁR-DINAMÓ

FENYCSÓ

RÁDIO

Megbízhatóságot, jó minőséget jelez az árucímkén az ORION 3-lej védjegy.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 marcusa 5

Politički tjednik
Zide saki petek.

Obrana Europe

V našem zadnjem listu smo govorili za to, kaj bi bilo z Evropom, ako bi nas bolševiki preladali, a ve pak bi steli par reči reči za obranu Europe.

Europa je denes jen jedini veliki grad. Od zapadnoga kraja od Narvika do španjolske granice, od sevra v celoj širini Nemške, od juga od španjolske do turske granice i od ishoda od Finske do Kaukazije se posod stojiju na straži nemške i z njimi povezane soldačije. Zvun toga brani Evropu još i nemška i taljanska soldačija v Severnoj Afriki.

Ov obroč koli cele Europe je tak jaki, da ga ne na svetu soldačije, štera bi mogla toga obroča predreti, ako bo znutrešnja fronta na mesti stala.

Mi europski narodi moramo v tem, drugin svetskim taboru harcovati proti dvojoi misli i neznamo štera je pogibelneša.

Anglosaske kapitalističke sile očeu vladati po celom svetu, zadušiti bi steli se delavne narode, v svoj jaem bi steli stirati se fabrike, sakoga delavca, da bi celí svet samo za njih delal, a oni bi lepo sedeli v svojim kasinam, noge bi na stol metali i premišlavali bi si, kak je dobro onomu, koga je Bog stvoril za engleza, ili amerikanca.

Ovi narodi harcovleju zato, kaj bi preladalo zlatno tele, ili bole rečeno hičeju v bitku one narode, štere su njihovi zaslepeni i na peneze gladni, prezdušni voditelji odpelali v propast.

Se one reči s sterimi vodiju svoje narode za nos, su proste laži. Demos je grčka reč, znači narod. Demokracija znači vladanje naroda. Još nigdar ne su z vekšimi lažni vodili narode, kak naši demokratski nepriatelji, kajti ako bi v Engleskoj, ili v Ameriki vladala demokracija te tabor nigdar nebi bil zbil. Ako z anglo saskih voditelov postrugnemo dolí demokratsku farbó, imam hu se pokazal kip plutokratskoga crnoga vraga. Vladanje peněz, peněz i još jempol peněz. Englezam je ne dosti, kaj su oni v svoj ja rem stali jen bital celoga človečanstva i ladaju jenu petinu celoga sveta, oni bi steli, da bi celí svet njim plačal poreciju. Oni sakoga, sto neje englez, dolí glodju v svoju službu bi steli stirati se narode i gospodariti bi steli nad celim svetom.

A američanska demokracija je još i od toga hujša. Ona očé pogaziti i secati ne samo svoje nepriatele nego znaea do kraja još i svoje prijatele. Kak smo vidli, Amerika za jenu zdelu leče, tak lepo spravila pod sebe jenu englesku koloniju za drugom, to bože da ona nuca mesta,

de se more vpirati, ali odzadi si misli, da se odnod već nigdar nabo vun vugnula.

Naprti našega zapadnoga nepriatela harcovlemo proti kapitalizmu, šteri bi stel da bi samo zebraui englezi i amerikanci živjivali sega dobroga na svetu, a ves drugi svet naj samo njim služí.

A najlepše je to, da se anglosasi spriatelili zbog toga, da bi svoje cile postigli s ruskim sovjetskim bolševizmom šteri pak ima takše cile, šteri su v najvećkoj protivnosti z njimi i s prijatelji su se, prem da i to dobro znaju, da ako bi bolševizam preladal, Stalinovi si nabodo čuda premišlavali, nego bodo kepenjka obrnuli i vudrili po anglosaskom kapitalizmu i to tem više, kajti si već ve prepravljaju mesto za to i z velikim veseljem širiju bolševizma med engleskimi i amerikanskimi delavci, a englezi, kaj moreju drugo napraviti, Boga moliju za bolševizmuš i dela ju paradu svojim neprijateljama.

Naš ishodni nepriatel, črleno strasiló je odprto zrekel, da očé vništiti europsku kulturu i dve jezere let staro kršćanstvo i na mesto toga očé vpelati sovjetskoga reda. Očé vništiti familiarno življenje, privatnoga imetka, sposobnost pojedinoga človeka i očé vpelati človečanstvo nazaj ta, de je ne bilo, inortí niti pred sto jezer let.

Od ovih dvuh velikih nepriatelov je ishodni pogibelneši. Sovjeti hičeju milione svoje soldačije na frontu, se jeno jeli na den pogineju ludi na jezere ili na deset jezere. Oni imaju samo jenoga cila pregaziti Evropu i v pelati bolševizma, od šteroga bo, po njihovim rečunu, celí svet srečen. Sovjetske fabrike su čez dvajsti let vlevale oružje i taborskoga matriala, anglosasi pomažeju, a ljudsko življenje nema rečuna.

Da je Hitler, voditelj kancelar nemškoga naroda 1941. junijusa 22 ga, nemško soldačiju na ishodu poslál prek granice, si skupa smo znali, da se ve hapil najvećki tabor sveta, dali bo Evropa, ili nabo. Znali smo, da ako bomo duže čekali stem taborom za našu obranu, pogibel bo još vekša. Napadaj se hapil rano v zadnoj minoti, kajti na ruskoj granici već su se spravile stotine divizije i samo su zapoved čekale da marširaju v srce Europe i nesu one krive, da to nesu mogle včiniti.

Človečji aldovi v varasu Kasea, štere su sovjetski aeroplani potukli, su i Magyarsku zbudili, da je ve došel prvi čas da je moči toga strašnoga črlenoga nepriatela stirati z naše granice i naši dobri

honvedi su pokazali, da onda, da je treba obraniti domovinu, familiju, starinsku zemlu, si postaneju oroslani.

Dragi Bog šteri brani kršćanstvo, dal nam je milost, kaj si moremo braniti našu domovinu, dalko od granice, na nepriateljskoj zemli.

Nepriatel je jako jaki, zato mora i obrana biti jako jaka. Samo nemški i z njom povezani narodi imaju vu sebi onu jakost, štera bo zrušila onu pogibel, štera nam se grozi z ishoda i bo obranila Evropu od bolševičkoga raja.

Saki človek mora biti pun toga znanja, da ve domovina zahteva najvećše napinjanje. Doktor Göbbels nemški orsački minister je v zadnjem svojem govoru rekél: „Zapad je v pogibeli“ Nam zapadnim narodam pak je dužnost skup segnuti v roke kak jen človek i boriti se tak dugo, dok nepriatel opadne v prah.

V Nemškoj su gospodarsko življenje postavili v taborsku službu. Zaprti su se luksuzne fabrike i štacune, kafane, trgovine štere su zvišešega i ludi, šteri su se tak oslobodili posla, su postavili v taborsku službu. Moremo čisto sigurno reči, da v Nemškoj denes si zdravi ludi, moški, ženski, delaju samo zato, da se tabor gvine.

Prinas je do toga još ne došlo, ali ako bo potrebno, si bomo tam. Odrekli se bomo sega lehkoga i dobroga i saki človek bo zavzel ono mesto, de more najveć hasnuti svojoj domovini. Naj znaju naši vitezi, šteri se borju na frontu, da oni ne alduju za badav svoje življenje i krv, a mi, šteri smo doma ostali, aldujemo se za njih i saka naša molitva ide za njih pred Boži Tronoš.

A naši vitezi, šteri su na frontu opali či pogledneju z neba dolí, naj vidiju da njihove dovce i deca ne trpju glada i ne stradaju.

Magyarski narod je čez jezero let čuda krvi aldual, da si obrani svoju domovinu i svoje zemle, a mi odvetki velikih vitezov, sledimo pelde naših ocov, i demo do zadnjega, ali našu domovinu ne damo.

Ove teške borbe bodo se zvršile s pobedom i bodo nam donesle blaženoga mira i onda bo na stotine let sigurno, da se bo Evropa mogla mirno rezvijati i saki narod bo mogel srečno živeti med svojimi granicama, a za naše nepriatele bomo čuli samo v pripovesti.

Tak naj bo!

Sp.

Triesti Általános Biztosító Társulat

Assicurazioni Generali

Glavnu Agenciju v Csáktornya

je prek zela

Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztár Rt.

šparkasa v Csáktornya, Szent László plac 5.

Zememo gori se fele sekulacije. Prosimo naše sekulante, naj s svojimi posli za sekulacije z vufanjem dojdou knam.

Triesti Általános Biztosító Társulat

Glavna Agencija v Csáktornya

pre Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztár Rt. sparkasi

Hitler je glasa poslal svojemu narodu

1920. leta, februara 20-ga se stvorila v Münchenu nemška narodna socialistička stranjka i letos su četiri pot svetili toga dneva. Hitler Adolf, voditelj i kancelar nemškoga naroda je na taborišču i tak je ne mogel sam doći, pak je za to poslal manifestuma svojemu narodu, šteroga je prečital, po njegovoj punomoći Esser Herman državni sekretar. V tem glasu veli Hitler med više tem, ovo:

Nemška soldacija se od početka tabora izvrstno tukla v žohkim bitkam proti moskovskom bolševizmu, šteroga su nahccali londonski i amerikanski bankari.

Sem skupa vam je poznato, zakaj smo na ishodu ve v zimi morali nekaj nazaj pustiti neprijatelju od onoga, kaj su naši soldati v leti z junačkim bitkami dostigli. Ali kak su god velki naši neprijatelji, nesu tak jaki, kak su oni poveznani narodi, šteri su se postavili, da zrušuju bolševizma i kapitalističke neprijetele Evrope.

Naša stranjka nabo dala mira se tak dugo, dok ne zruši i poništi ne samo zvujske, nego i

domaće neprijetele. Narodi šteri se bijeju za slobodu, za življenje, za sakdašnji krub, zahtevaju, da v toj borbi mi moramo na zadnje pobediti.

Nemško voditeljstvo ve stoji pred velikim delom. Zbuditi naroda i dati mu pred oči veliku pogibel, pred šterom stojimo, objačiti svetu veru, da se ta pogibel mora preladati, objačiti slabe, a protivnike vništiti makar što su oni god i makar pod kakšom larlom oni očuju škediti narodu.

Z Amerike, Londona i Moskve su nam na glas dali, kaj bi oni napravili v nemškim narodom ali mi bomo njim znati dati postenoga odgovora.

Narodi šteri su proti nas, jen za drugim moraju prevideti, da su naši navuki pravi i jen za drugim bodo po našoj školi išli i na zadnje bodo si proti one fronte, štera bi nas štela strebiti, ali na zadnje se bo vkanila.

Zvršil je Hitler voditelj svoje reči stem, da nemški i pajdaški narodi bodo zasigurali celoj Evropi bolšu budućnost i mirnoga kruha, a to s zadnjom pobedom.

Za kratko vreme bodo popravili grufta Zrinyiovih

Konferencija Zrinyi Grupe Vitezkoğa Reda

Voditeljstvo Zrinyi Grupe je v palači Vitezkoğa Reda, v Budapeštu konlerenciju držalo.

Vitez Rózsas Alajos alezredes, šteroga mi već dobro poznamo, kajti je čudapot, zadnjipot lani na Sesvete, na paradi Zrinyi, bi prinasa, je dal napre, kaj bodo se letos delali. Veli, da pre Szent Ilona bodo popravili kapelu, de su se zakapali Zrinyiovi, ve imaju već za to pomoć. Ran tak je govoril i za Zrinyiovoğa sponenika v Csáktornya.

Dale je bila reć i za knigu vun dati, v šteroj bi napisali povest Megyimirja i Zrinyiovih. K tomu je govoril i vitez Horváth Ferenc, generalmajor v penziji, orsački oblegat Dolnjega Megyimirja i veli, da bi se kniga čim pređi vun dala i to po megyimurskom narodnom jeziku, kaj bi čim već ludstva našega Megyimirja moglo prečitati dična vremena Zrinyiovih i povest svoje zemle.

Velka sesija Barossovoğa Trgovskoğa Društva v Budapeštu

V sredu, februara 26-ga su trgovci, šteri spadaju v Barossovo Društvo, meli v Budapeštu svoju velku sesiju na šteru su došli i Kállay Miklós minister predsednik, Dr Varga József minister trgovine, Dr Radocsay László minister pravice i Dr Szász Lajos minister za narodnu obškrbu.

Ilovszky János orsački predsednik je odprl sesiju, a za njim je Kállay Miklós minister pred-

sednik držal vekšega govora. Zato sem došel — tak veli minister predsednik — na velku sesiju Barossovoğa društva, da stanem poleg magyarske trgovine, poleg kršćanske magyarske trgovine—

Dale v svojim govoru veli, da je i pre trgovini potrebno, da saki trgovac dela marljivo za to, kaj bo trgovina magyarska i kršćanska. Slaba je ona trgovina, šteroj je treba na saki korak pod pazduhu segnuti i podptati. Veli dale, da trgovina mora biti poštena. Delo trgovcovu nemre biti zabavna, pošten purgarski dobiček je dozvojen, ali naglo obogatiti nesne nli jen pošten trgovac.

Bilo je respravljeno više predlogov, od šterih je najvažneši za Megyimirje, kaj bodo prasišli, kaj bi na štreki Budapest — Csáktornya zazidali drugoga glajza, kaj se eugi nabodo morali vugibat. Da bo to gotovo, jako čuda bo hasnalo Megyimirju pre trgovini v materom zemlom i s zvujskim orsagi.

Ran tak prosiju, kaj bi na letnom postavili penzijskoğa fundamenta za stare mestre i done za inuše. Kaj bi dozvolu za sodavodu delati dali taborskim invalidam, kaj bi meštram, šteri su toga potrebni, posodili mašine i kaj bi meštri,

šteri samo malo zaslužuju, bili oprošćeni od porcije.

Kak se davleju soldački zgubički familiam na glas

Familie honvedov, šteri se boriju na taborišču, su zbog bitkih v januaru i februaru v velkom broju dohajali spitavat za svoje, ne samo v kancelariju Črlenoga Križa, nego i na Honvedski Ministerium. Stoga od službene strane daju na glas, da ve, da se fronta sem-tam gible, je jako teško zgubičke preanjti i dimo glasa dati stem više, kajti i taborske počte su jako sprečene v svojim posli.

Čim bodo za zgubičke zavzedili, to bo kancelaria Črlenoga Križa mani na glas dala onim familiam, šterih se to tiče. Zato prosiju, da za ve nišći naj ne piše i naj ne hodi spitavat zbog zgubičke v januaru i februaru mesecu, kajti stem samo muduju one ludi, šteri v kancelariji čula posla imaju.

Poziv Megyimurskomu narodu!

Ove dneve se stvorila nova akcija za potpomaganje naših ranjenih honvedov.

Na to gledec Pajdaška Služba v Csáktornya v ovom potom prosi dobre ludi Megyimirja, čijih dobro srce i alduvanje je poznato po celom orsagu, naj pak pokažuju svoje dobro srce i bratsku ljubav za one naše vitezze, šteri su pred kratkim vremenom preptreli se pekle,sovjetskoga tabora i šteri ve, da su nemoćni s punim pravom čekaju pomoć domaće fronte.

K ovomu dobrovolnomu pobiranju je moći dati suhe hrane, štere se ne pokvariju, kniže, novine a ran tak i boje, kaj bodo naši ranjeni ve teži mogli sebe potpirati i leži hodati.

Dobre dare je moći prek dati, ili poslati v Csáktornya pre Pajdaškoj Službi v Leventedomu Odnud je bodo dale poslali v Zalaegeerszeg v honvedski špital.

Zu ljubav darovatelov se već na pre najlepše zahajuju naši honvedi, šteri su za nas rane preptreli.

Nova tarifa na pošti

M. kr. ministerium za trgovinu je od marćiša 1-ga gori zdigel tarifu pre nekojim vrstam pošlov pošle, telegrafa i telefona. Listi, posilani v znutrešnju zemlu koštaju do 20 gramov 20 filerov, (to se ne premenilo) do 250 gramov 36 filerov. Stamparice poslana v znutrešnju zemlu do 20 gramov 4 filere, do 50 gramov 6 filerov, preiskuranti do 100 gramov 4 filere, do 250 gramov 8 filerov, za muštre do 50 gramov 8 filerov, do 100 gramov 12 filerov. Na dale ne moći poslati sada v paklecj za polovicu tarite. Ran tak se premenila i tarifa za paklece pošlati v znutrešnju zemlu. Za telegrame saka reć košta 16 filerov. Dražeši bodo i telefonski govori.

Što kaj oće pozvediti naj pita na pošti v Csáktornya.

Ruháit festesse, tisztítassa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egvedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Iőraktára

glavno skladišće **PETANSKE kisele vode**

jedini prodavec pive za Medjimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

**telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.**

je svoje skladišće i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

Puške držati je skraćeno

Vlada je vun dala naredbu, po šteroj se skratki držanje oružja za strelati, municije i matrial za špengati. Naredba tak veli, da se dozvole za držati i nositi oružja zgubiju vrednost 1943. majašu 31-ga. Gospodari oružja moreju prositi nove dozvole za oružje držati.

Što junuša 1-ga na bo imel v rokaj valanu dozvolu za držati oružje bo dužen svoje oružje za strelati, najkiesno do junuša 15-ga pre šozolgabiroviji nutri dati i dobi kvitanciju nato. Ovo oružje bo šozolgabirovija zapisala i čuvala, a more dozvoluti i to, da gospodar oružja prodá.

Dale veli naredba, da dozvole za municiju i matrial za špengati isto zgubiju vrednost do 1943. majašu 31-ga. Ne tiče se naredba onih šteri imaju pravo trgovati z municijom.

S tom naredbom vred je minister znutrešnjih poslov vun dal naredbu, po šteroj je treba molbenice za dozvolu za oružje držati, pre šozolgabiroviji do marcuša 31-ga nutri dati. Vlasti bodo te molbenice do majašu 31-ga presodile.

Delavno vreme polskih gospodarskih težakov

Zadnjipot smo štampali naredbu štera je vredila plaće za težake i delavce i da nebi došlo do kakše zmešarije, spunimo našega glasa stem, da te određene plaće dobiju polsko gospodarski težaki za njihovo delo črez celi den, tak onda ne na osem vur, kajti polsko gospodarski težak je dužen delati črez celi den, to je od zore do kmice, i k tomu ima počinke po šegi.

To niti drugáč nemre biti prem v denešnjem taborskem svetu, da je zbok narodnoga gospodarstva i zbok tabora jako važno, da se sako zrno žitka nutri pospravi.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

„Jako se vkanjuje on, što misli, kaj je Nemška zgubila svoju jakost,“ je rekel Majski sovjetski zastupnik v Londonu v jenom svojem govoru i pozval je, naj ovo leto fest vudriju po Nemškoj kajti sovjeti su spunili svoju dužnost.

Izjava zafale

Šem onim, šteri su došli februaru 18-ga na sprevod našega dragoga oca

gospona STINGL ISTVÁNA

ih su poslali cvetje, ili su dali služiti svetu mesu i tak su z dobrim srcem delili našu globoku žalost, se z ovim potem najlepše zafalimo.

dovica Stingl Istvána

žena

Ilonka i Janka

deca

Od toga govora su se v Londonu fest prestrašili. V tem njim je predložil štašne moke sovjetskoga naroda, a to za malo, kaj su negdi-negdi postigli, morali su čuda aldovati.

Majskiov govor se pozna i po engleskim novinam. Cela štampa se plaće nad velikimi sovjetskimi zgubički i veli, da se ne smeti vuhati v to, kaj su mortni nemci zgubili svoju jakost i nišči nesme veruvati v ono, česa ga ne, kajti sovjetske rezerve su ne prez kraja.

Med tem, kak se vreme topi, tak je sovjetska ofenziva se slabeša. Na južnoj frontu su nemške šturm trupe vništile jenu sovjetsku okloplenu trupu s pomočjom taborskih aeroplanov, črez jen den su potukli 350 nepriateljskih taborskih kol.

Nedelni glas nam veli, da su pre vodi Kuban bolševičke trupe štele predreti frontu a nemci su je odvrgnuli. Južno od varaša Orel su pak nemške trupe predre frontu i vništile 249 nepriateljskih kol. Tu moramo spomenuti i naše magyarske viteze, šteri su i ve pokazali, da da su junaki na mestu. Med tem glas magyarske komande veli, da su naše honvedske trupe menjale svoja mesta i mele su duge pote za obhoditi, ali su već na zvršetku.

Po najnovišem glasam, pre varašu Charkov su nemški i magyarski aeroplani zrušili i vužgali prek 130 nepriateljskih avionov, na širini od 12 kilometrov stisnuli su nepriateljsku frontu nazaj i pustili su v luft 250 dobro napravljenih kol.

Varaša Kamatorskaja i Lorojava su nemške trupe s šturmom zavzele. Zvun toga su nemci napravili ofenzivu pre vodam Don, Donec, i Dnjeper i došli su napre na velkoj zemli. Pre varašu Isjum je ta ofenziva tak dobro žišla, kaj su naši bolševike stirali prek Donec vode. Pre varašu Mius su pak sovjeti probali z ofenzivom, ali se v ognju naših zrušila i tu su nepriatelji, črez tje-den dni zgubili 1060 oklopljenih kol.

Po glasu od srede su nemci pak napravili ofenzivu na južnom kraju fronte i zavzele pre varašu Isjum više važnih mesta. V toj bitki je opal visoka general komandant 25. sovjetske trupe i nemci su vlovili čuda zaroblenikov.

Kak su oštre te bitke, vidi se štega, da su bolševiki na maloj frontu zgubili, v mesecu februaru prek 30.000 mrtvih i 280 oklopljenih kol.

Iz šega toga vidimo, da su bolševiki reske-rali se za zimsku ofenzivu. Vložili su velku soldačiju i jako čuda matriala i šteri su s sakom silom potučli našu frontu, kak smo već višepot napisali šteri bi nazaj meti Ukrajinu, de kruh raste, čnda se rude i fabrike.

Moramo priznati, da su bolševiki ovu zimu bili jako jaki. Celo leto su muštrali soldačiju, fabrike štere su njim još ostale, su fest delale z Amerike je material dohajal, ali se to neje hasnilo. Bolševiki su se vuhati v to, da je njihova soldačija skorom sa rodjena v Sibiriji, ili v severnoj Rusiji, vučna jakoj zimi, a naša soldačija pak je rodjano bole v južnimi kraji, de je ne tak zima, pak se nabode mogla braniti v oštroj ruskoj zimi, štera je lani bole oštra bila, kak da god, kajti tak oštre zime ga v Evropi ne bilo prek

sto let. To su rečunali i letos, ali su se vkanili, kajti letos je zima bila čuda mekheša, a naša soldačija se već lani navčila, kakša je ruska zima pak se za letošnju fest pripravila. Neje bilo zabada, kaj su naši dobri ljudi v jesen aldovali zimске stvari za naše honvede, to je čuda pomoglo, kaj su mogli frontu držati.

Ve dohaja prtuletje, prilike se bodo pobolšale i kaj su nam bolševiki črez zimu posodili, bomo njim povrnuli z velikim interešom.

Japanska fronta

V Srednjoj Kini se japanska ofenzija s celom silom hapila. Najbole tiščiju severno krilo i japanski aeroplani pomažuju kak još nigdar do ve, a kineskih avionov za obranu ne videti.

Novše glase s te fronte nemamo.

Afrička fronta

V četrtrek je došel nemški glas, da su nemške podmornice vtople 17 ladji, se skup od 104.000 ton, a v sobotu već imamo novoga glasa, da su nemške podmorne ladje vtople 17 nepriateljskih ladji, se skup od 107.800 ton.

Na afričkom taborišču, v Tuniskom bregovju je bila jena vekša bitka. Tam su nemške i talijanske trupe rezbile četiri amerikske i engleske trupe, vlovili su 4000 zaroblenikov, zavzele su 235 taborskih kol, 169 automobilo 160 štukov i čuda drugoga taborskoga matriala. Zvun toga su vništili vekši broj avionov.

V pondelek su nemci vun dali glasa, da su njihove podmorne ladje v mesecu februara spravile pod vodu od nepriateljskih ladji 576.000 ton. V isto vreme su tajani dali glasa, da su z avionu vudrili na jenu nepriateljsku karavanu ladji pak su vtople jenu nepriateljsku ladju, dve trgovačke ladje se skup, 17.000 ton, a s torpedom teško su skvarili jenu taborsku i jenu trgovačku ladju.

Kak zgledi anglosasi su za ve v Afriki tak fest biti bili, kaj se ne vupaju kakše vekše bitke složiti, nego fest dekuje kopaju i delaju drotnate graje. Nekak tak to zgledi, kaj su oni kanili prek Balkana ili prek Francuske vudriti na Evropu, kak su se oni tomu z velikim glasom grozili ali neje.

Delavcam na znanje

Za polsko gospodarske sezonske posle iščem

250 težakov

v gospočiju herceg Eszterházy. Što očeti na delo naj se glasi pre Gaspar Józsefu Csáktornya, 1941, julius 9 plac numer 6. poleg Levante doma. ili pre svojoj općini, samo čim predi. — Moški delavci dobiju na mesec 200 kil pšenice i 55 pengő v penezi, a ženske dobiju 160 kil pšenice i 40 pengő v penezi. Žetva z resa i se druge najbolše kondicije. Zememo gori samo dobre delavce.

Prodaju se dampfkotli za mlaiti

1936 leta napravljeni, novi 6 H. P. pravi Hoherr kotel, 1913. leta napravljeni Mäv. kotel, onda mlajši broj 4 i 6, onda novi motor na kugl. lagere i karike 900-1000 m. m. Novi motor M. A. V. na 17^{1/2} SZILVÁSI GYULA Zalaegerszeg, Arany János u. 22

KAJ JE NOVOGA?

Općina Muraszerdahely za naše honvede. Na pomoćnu akciju Visokodostojne Gospe Guvernerke su naši dobri ljudi u Muraszerdahelyu nabrali 807 pengő i stem su pokazali, da imaju srce za naše viteške honvede, šteri se boriju na fronti i za njihove familije.

Glasi z Srbije. V Srbiji štrofaju one polodele šteri ne obdelavaju zemle po planu. Veselinović Radoslav, serbski ministar za polsko gospodarenje je na radio vun dai naredbu po šteroj moraju polski gospodari ovak gospodari:

1. Da bo moĝel serbski narod dale živet, saki polski gospodar je dužen sakoga i najmenjšega falacka zemle obdelati.

2. Saki gazda je dužen ono povati, kaj mu sreski polski gospodarski referent ili općinski poglavarstvo odredi.

3. Neje dosti zrnje posejati, nego je treba zemlu i dobro obdelati.

Se ono se mora povati, kaj je ministar za polsko gospodarenje odredil. Osobito je važno, da saki gospodar zapova dosti krompera, sunćenicu, sojaboba i dohana. Zadjne leto su još zažmerali, ako je nešči ne zapoval ono kaj je odredjeno, ali letos bodo jako štrofali onoga, što se nabo držal naredbe.

5. Vlada bo kontrolerala, jeli su gazdi najbole i po dušnom spoznanju obdelali svoje zemle i što neje zvršil svoju duždost, bodo ga poslali na prisilno delo.

Glasi z Horvatskoĝa. V Zapadnoj Bosniji ide dale čišćenje na velkom proti komunistam. Na više strane su do kraja zrušili te bande, štere su se jako oštro branile, a na nešternim mestam pak su je presilili, kaj su se med bregre i šume potegli. Od potli kak se to čišćenje hapilo, komunisti su zgubili do ve prek 5 jezermtvili i ran tulko ranjenih. Do ve su oslobodili od strašnoga komunističkoga gospodarenja ove općine: Slunj, Bihać, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Ključ, Korenica, Udбина i Lagac. Zavzeli su više velikih komunističkih gnjezdi i tam su našli oružje, municiju i hranu. Ve već komunisti ne hodiju v malimi bandami, nego se spravljaju na velka mesta, samo se nemreju dugo braniti i moraju se skrivati po kamenitim bregam, de ga ne vode niti potov. Kud bežuju, po komunističkoj šegi vništavleju sa sela i varase i vužgaju se.

Ako je de zaokružuju, braniju se s sakinim oružjem kaj ga imaju i očuju vun predreti. Već su više bregov počistili od tih bandi i makar je hudo vreme, dale preganjaju komuniste. Avioni isto pomažeju v tem bitkam.

ZVUNJSKI GLASI

Kulko vozi nemška taborska pošta

Kaj je nemška taborska pošta na sovietskoj fronti do ve zvršila, nemre si prenishtiti, što je to ne videl. Od fronte dimo i nazaj saki den ide do osem i pol milionov listov i paklecov. Prvoĝa pol leta toga tabora je 12.000 terhešnih gučov išlo po poštu na frontu, a vozilo 1250 milionov listov i paklecov. A s fronte dimo poslanih listov do 5000 vagonov. Ovi broji svetlo dokažeju, kakše zvršavle nemška taborska pošta. M.N.K.

Pepel je dober gnoj

Nemški profesori su prenašli, da je pepel jako dober gnoj. Ima v sebi čuda takšega, kaj

priroda jako nuca. Zato v Nemškoj se posod pobiraju drvenoga pepela i to se davle polskim gospodaram za zemle gnojiti. Osobito vala pepel na vrtu, zmešar z stalnim gnojom. Prinas na seli se najviše z drvi kuri, pak bi dobro bilo, ako bi i naši gospodari spravljali pepela za gnoj.

Taborski slepci v telefonskoj službi

V školi za slepce v Stuttgartu, v Nemškoj su slepe taborske invalide zaškolali za telefonsku službu. Ove dneve su te taborski slepci ispite položili. Leto dni su se vućili i jako dobro su se navćili. Tak bodo te siromaki, šteri su tak čuda alduali za svoju domovinu, meli sigurnoga kruha. Telefonska služba je dosti teška i zahteva velku odgovornost, ali si su ispite dobro položili i za kratko vreme bodo službu prek zeli. M.N.K.

Gospodarstvo

Gorićnim gazdam na znanje Dobili bomo črnoga galica

Si dobro znamo, da se galie dela s črlenoga kufra, a kajli je denes do črlenoga kufra teško dojt, to bodo modroĝa galica gorićni gazdi i letos na menje dobili. Zato bo ministar za polsko gospodarenje vun dal gorićnim gazdam novo vračvo za gorice, štero se zove črni galie, a tulikajše ima vu sebi kufra i jako dobro vala proti peronspori. Bordonsku julu je s črnim galicom tak treba napraviti, kaj se na saki hektolitr vode dene kilu i pol črnoga galica i kotmu kilu, ili kilu i tertal vĝasenoga gostoga vapna.

Kajti se moći bojati, ako bi črni galie došel v slobodnu trgovinu, špekulanti bi ga skrivali i predraĝo tržili, to je vlada na predlog ministra za polsko gospodarenje odredila, da se bo i črni galie delil na cedule, ran tak, kak i modri.

Ve je zišla vladina naredba, po šteroj gorićni gospodar dobi črnoga galica na cedule, trgovec ga dobi i prez cedule, ali mora toćnoga rećuna nutri dati ran tak, kak i pre modrom galicu, kotmu i kulpk je prodal.

Ministerium za polsko gospodarenje bo cedule za črni galie, skup z onim za modri galie, prek fozzolgabirovije i prek općinskih poglavarstva resposlal vinskim gospodaram.

Kak je treba krompera povati

Krompera su v 16. stoleťju z Južne Amerike spravili knam v Europu. V njegovoj staroj domovini, v državama Chile, Peru i okoli je za ono vreme kromper još divje rasel. Bil je droben žohki, vodeni, domaći, tam rodjeni ljudi su ga jeli.

Da su ga v Europi vdolili, z velikim trudom i s čuda delom su ga opiemnili i stem je kromper došel tak dalko, da evropski narodi denes nemreju biti prez njega. V denešnjem taborskom vremenu, je poleg zrnja, kromper najvažneši, kajti ne služi samo za človečju hranu, nego i za živad i fabričke posle. Za to je za narodno gospodarstvo jako važno, da se ga čim već i čim bolšega zapova tak da ga bo za se strane dosta.

Poleg krušnoga zrnja je kromper najvažnesa hrana. Profesori su prenašli, da je kromper jako važna hrana. Čuda ima vu sebi takšega, kaj človečjemu telu jako hasnu i dobro se da precerati.

Kaj se zemle tiće, kromper se da povati i na lehkoi zemli. Najbole raste v tiskoi zemli, štera z lehka pušca prek deždia, gnoina i prhka za to je prva zapoved za onoga, što oće meli čuda krompera, da si v jesen zemlo dobro i globoko zorje. Poleg dobre zemle mora biti i dober gnoj i dobro ga obdelavati. Poleg dobroĝa povanja kromper more dati velkoga roda, samo zemlu jako stroji. Na jenoi katastralnoj mekoti more zrasti do 150 metroceniti krompera, ali stem potegne vun s zemle čuda hasnovitih soli i zato, ako očemo meli dobroĝa roda, onda stalni gnoj neje dosti.

Kromperovu zemlu je treba hraniti, zvun stalnim i z umetnim gnojom. Kak je poznato, kromper najrašji ima kaliovu sol. Poleg vode je kaliova sol najvažnesa hrana za kromper. Štera zemla nema dosti kaliove soli, tam je kromper mehke, prazen i čuda menje ga zraste. 1942. leta su na nešternim imetkam probe delali. De je

zemla bila pognojena s kaliovom soli, tam je zrastlo na jenoi katastralnoj mekoti 12.392 kil, a de su gnojili prez kaliove soli, tam je zrastlo samo 10.544 kil, tak je onda kaliova sol pomogla za 1788 kil više krompera zapovati na jenoi mekoti. Štoga se vidi, da što spametneše gospodari i bole nahrani zemlu, on i više zapova.

Kaliova sol vala za saku zemlu.

Kancelarija za porciju od prometa v Nagykanizsa

351 1943

STVAR: Prijavljene stvari, štere spadaju z trgovini pod zvunrednu porciju za luksus.

Poziv

Z naredbom financministra broj 220 1843. od 1943 leta februara 1-ĝa spadaju doli napisane stvari pod 30% zvunrednu luksuznu porciju v maloj trgovini.

Po toj naredbi si oni, šteri niže nabrojenu robu tržiju, dužni su to trgovinu prijaviti do februara 15-ĝa pre kancelariji za porciju od prometa v Nagykanizsa. (Nagykanizsa Forgalmi Adóhivatal) napraviti magaznsku knjigu, v šteru se se stvari zapisuju i dale toćno voditi ovu knjigu i zapisati su robu. Šteru potli dobiju.

Pod 30% zvunrednu luksuznu porciju za promet spadaju ove robe.

1. Gotove krzinarske robe s finih i eksternih krzna, fina krzna, tu se kočoj rećunaju i ftićje kože, australski opozumi, tibetska, onda sake fele pol perzijska krzna, astrahan, dreibli, krimska, ukrajinska, siranska, slana krzna i eksterna krzna.

2. Pleteni tepihi z vone, tepihi za pod noge s svilnih niti, onda pravi gobelini z vunenih niti broj 1. i 1. onda tak zvani kelimi tepihi s svilnih niti, a ran tak i pravi gobelini.

3. Prave malarije, sakojaćki kipi, spomeniki i drugi takšu formu kunjšti, ako je prodavna ceća, pre malariji skupa z ramom, a pre spomeniki skupa z soklom prek 1000 pengő. Umetniki stvoriteli, ako direktno s svoje oficine, ili verštata, ili na svojoj izložbi prodavleju svoje kunjšne stvari, ne moreju platiti zvunrednu luksuznu porciju. Ako što droĝo napravi izložbu, ili trgovec, ili agent prodavle kunjšne stvari, onda ta luksuzna porcija terši onoga, šteri izložbu dela, ili trgovca ili agenta.

Gramofoni i kočoj ormarćeki za table s ikak spadaju pod to porciju, makar kulko ĝod koštaju, ran tak i radio, makar skup z gramafonom, ako kosta prek 300 pengő. Tulikajše i drugi aparati za glase davati prez drota, telegrafi i drugi s podobni aparati.

Venczler Dénes

Seć kancelarie.

Jeli sam platil za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Aprohirdetéseket díjazavankint 10 fillér. A vastagon nyomott szövegeknek szamit. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Egy 1000 kilogramos tetlesen je fizedel mérték súlyokkal elado. Cím a kiadóhivatallban.

Decimalna vaga do 10 metri vleće, čisto dobra z ĝvilni za prodati. Pitati v administraciju

Zgubil sem štrakuu rokavicu. Dam 6 pengő što donese v administraciju novin.

Feladás szerkesztő: Pecsornik Ottó
Feladás kiadó és lapfajdos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csktoraya
Nyomászati lelel: Sárcsa Antal.